

Varteig kirke

150-årsjubilerende

Varteig kirke kunne i 2009 feire 150 år. Dette ble markert med en rekke arrangementer, men med hovedvekt på festgudstjeneste og påfølgende kirkekaffe første søndagen i advent. Under kirkekaffen i gymsalen framførte Ragnhild Brenne en prolog hun hadde skrevet i anledning jubileet. Vi bringer den her i sin helhet:

”Kirken den er et gammelt hus, står om enn tårnene faller.”

Noe falt dessverre i grus.

Nye kirker kommer til, innsatsen er stor,
Klokkene kimer og kaller – for å spre Guds ord.

Varteig kirke – ung – eller gammel av år.

Uansett alder – den er VÅR!

Varteig kirke er VÅR!

Vartinger elsker sin kirke – i gamle dager – som nå,
slik skal det være – slik skal den bestå.

Fra eldgammel tid – ca. 1020 – fra gudehov til kirke – det var nok slik det var,
senere – kong Olav Haraldsson har tanken klar,
på Varteig gård, hos kongsmoren Inga kan der bygges.
Kirke ble bygd – historien fylles på,
men ildebrannen herjet – en dag kirken nedbrent lå.

På ny ble kirke ferdig – biskop Øystein bakom stod,
en stavkirke verdig – på samme grunn som nå.

”Velt alle dine veier og all din hjertesorg,
på han som har i eie den hele himlens borg.”
Slik synger vi – kanskje sang de gamle også slik,
”tidens tann” har sin pris – der er det ganske likt.

Kirken forfaller, reparasjon må til,
i 1631 ble taket og tårnet kledd med bek.
Gulvet var dårlig – for dårlig til benker,
Men med litt nytt blir det bedre – noen tenker,
fremst i kirken der kan man sitte, ellers ikke.

Men også denne kirken forringes og må bli revet.

I 1704 en ny langskipstrekkirke blir hevet,
med 200 sitteplasser – helt utrolig.
Likner på en låve, men dog med et tårn,
på samme sted som dagens kirke står.
Årene går, slitasjen blir tydelig,
før 1750 blir den karakterisert som ”dens stand uforsvarlig”.

Krigene raser verden rundt, det blir stort behov for penger,
kirker må selges – kongen bestemmer.

Dermed blir det salg – i 1823 – til Borregaards Wærenskiold.
samt seks ganger til i salg – nå etter hvert i privat eie.
Inntil i 1857 – godkjent av Varteigs formenn – i kommunebestyrelsens saler:
Vedtak gjøres – Varteig kirke kjøpes – fem mot to stemmer – for 600 spesiedaler.

Kirken ble etter hvert for liten og i en elendig forfatning.
i Christianias stifts prestehistorie beskrevet slik:
”Varteig kirke en liten simpel trebygning beliggende 1 og $\frac{3}{4}$ mil fra Tune kirke,
gammel og brøstferdig hvorfor den blev nedtaget og ny oppført i dens sted.”
Dermed ble det bestemt – ny kirke – enstemmig beslutning.
I 1859 – 25. november – den nye kirken sto klar,
med opptil 400 sitteplasser – rikelig plass – til kvinne og kar.

”JA, helst jeg minnes deg som lys du står,
omkranst av løvede birke.”
Så var kirken der den skulle være,
men med tårnet fikk det briste eller bære.
Tårnet skulle flyttes.
I 1911 en ny omgang venter – tårnet ble flyttet,
innvendig ble kirken panelt, malt og dører byttet.
En lys og vennlig kirke – varm og god,
med nye ovner, galleri, orgel og klokker – ingen stod.
Nå var det velstand, i 1921 ble det lagt inn strøm,
så kom gavene til sin rett, blant annet lampene vi kjenner – de lyste som en drøm.

100-årsfest – med nyrestaurert kirke,
året er 1959 – de fikk det til å virke.

Så nye 50 år – til dagen i dag,
en kirke så vakker – den gjør oss glad.

”O – kom, kom, kom, kom – kom til den hvitmalte kirke,” synger vi. Sang de.
Folket sang, folket kom, tross lange og dårlige veier – det tok sin tid.
De trosset snø – de trosset ”tø”.
Vinteren kunne være kald – kirken også – da gjaldt det for presten å være kort,
”vinterprester” ble de kalt – høymessen var kanskje fort gjort?
Prestene – hvem var de, undres vi,
hvordan så de ut?
En liten titt i sakristi,
der møter vi både presten og hans fru!

Prestene var og er trofaste, menigheten likeså,
klokkene kaller – den gang – som nå.

Og – ordet ble sådd, Gud gav vekst,
velsignelse ble bedt nedover hver enkelt gjest.
”Herre – bevar og velsigne din aker, der du har plantet den himmelske sæd.
La ikke stormen som over den hager, bryte den spire som ennå er sped.”
En mektig sang, en mektig bønn.
”La det være våre tårers lønn.”

Kirken – hva har den betydd for oss
fra eldgammel tid og fram til i dag?
Kirken – vårt felles eie.
Kirken – dit kan vi komme i alle livets leie.
Kirken – tar imot oss alle, i glede og sorg.
Kirken – er der – for oss – med oss, Guds velsignelse over våre liv – vår åndelige borg.

Prester har kommet og prester har gått, menigheten skal bestå,
noen ganger mange kirkegjengere – andre ganger få.
Orgelbrus og salmesang, vi løftes opp så mang en gang.
Kirken er mer enn kirkebygget,
der inne føler vi oss velkomne og trygge.

”Guds ord er vårt arvegods, det våre barns skal være.”
Så går vi i glede ut, tar ordet med,
velsignet av Gud, til tjeneste et sted,
blant voksne og barn – å få bringe Guds fred.
”Vi kan vel plante og vanne og streve,
veksten gir DU med din skapende ånd.”

Kjære menighet:
La oss lytte, la oss be,
la oss synge og le,
la oss bli velsignet ved nattverdbord.
”La oss bli i himlen sammen,
vi som var det her på jord.”

Hilser og gratulerer oss alle med jubileet.
”Så signe då Gud den gode såd,
Til groren ein gong er mogen.”

29. november 2009
Ragnhild Brenne

Jubileumshefte om kirken

I forbindelse med Varteig kirkes 150-års jubileum ble det også laget et eget jubileumshefte.

Du finner heftet her:

<http://www.menighetsblad.net/varteig/VMB-arkiv/2009/Varteig%20krk%20150%20aar%20-%20liten.pdf>